

ÅRSMELDING

2018

INNHold:

Dagsorden for årsmøte	3
Årsmelding for Løiten Almenning.....	4
Resultatregnskap	14
Balanse pr. 31.12.....	15
Kontantstrømpstilling	17
Noter til regnskapet.....	18
Revisjonsberetning	24
Rabatter og tilskudd til bruksberettigede eiendommer.....	26

Besøksadresse:
Kildevegen 14, 2340 Løten

Postadresse:
Postboks 68, 2341 Løten

Telefon: 62 54 74 40

firmapost@loitenalmenning.no
www.loitenalmenning.no

GRAFISK PRODUKSJON:
Hamar Media as, avd. Nydal
Øvermarka 16
2320 Furnes
www.hamarmedia.no

FORSIDEFOTO:
Dronebilde over Svaenlia.
Foto: JCF

Årsmøte 2018

Årsmøte holdes på Kilde Gjestgiveri
fredag 22. mars 2019 kl. 19.00

Dagsorden

1. Åpning av årsmøte v/styreleder kl. 19.00
2. Valg av møteleder
3. Valg av to bruksberettigede for undertegning av møteprotokollen
4. Årsmelding og regnskap for 2018
5. Revisjonsberetning for 2018
6. Revisjonsutvalgets protokoll
7. Styrets planer for kommende års virksomhet
8. Fastsette godtgjørelser for styret m.v.
9. Oppnevne revisor og godkjenne honorar
10. Innkomne saker fra bruksberettigede
11. Saker framlagt av allmenningstyret

Styret på befaring, foryngelse i Mosjømarka. Foto: HNF.

2018 var Løiten Almenning 183. driftsår. Forvaltningen av Løiten Almenning er regulert i «Lov om bygdeallmenninger», og bruksregler for Løiten Almenning godkjent av Landbruks- og matdepartementet i 2016. Loven og bruksreglene er rammene for allmenningsstyrets strategi og løpende arbeid.

Hovedtall for eiendommen

Totalt areal	220 552 daa
Produktivt skogareal	154 619 daa
Total kubikkmasse	1 755 775 m ³
Produksjonsevne	62 775 m ³
Tilvekst	68 170 m ³
Areal med nøkkelbiotoper	1 433 daa
Reservater	18 711 daa
Totalt antall festeavtaler	1 147 stk.
Herav festede hyttetomter	1 105 stk.
Antall bruksberettigede	579 stk.

Tabell 1: Hovedtall for Løiten Almenning.

Styret velges ihht. bestemmelsene i allmenningsloven av og blant de bruksberettigede. Funksjonstida for styrets medlemmer er fire år.

Styresammensetning

Styret har etter valget 13. april 2018 bestått av:

Tore Sætren	Styreleder
Hilde Kristin Mellum	Nestleder
Rolf Erik Thorkildsen	Styremedlem
Ingeborg Storbæk	Styremedlem
Jo Inge Gylstrøm	Styremedlem
Terje Nilssen	Styremedlem, ansattvalg

I løpet av året er det holdt 13 styremøter og det er behandlet 158 saker. Styret har i løpet av året vært på flere befaringer på eiendommen.

Styret har i sin strategi for 2016 – 2022 nedfelt følgende formål og hovedmål:

Virksomhetens formål

Løiten Almenning skal forvalte og utnytte sine naturgitte og menneskelige ressurser slik at det gir størst mulig utbytte for de bruksberettigede, og er et samfunns gode for bygda.

Styrets hovedmål

Løiten Almenning skal ha en kontantstrøm som sikrer utbetaling av bruksrettutløst på inntil kr 8 mill. årlig uten å tære på egenkapital og uten å redusere balansekvantum i skogen.

Representasjon i selskaper, utvalg og foreninger

- Budor AS – Hele styret i Løiten Almenning utgjør styret i Budor AS. Allmenningsbestyrer er daglig leder i Budor AS
- Klevfos AS – Hele styret i Løiten Almenning utgjør styret i Klevfos AS
- Hedalm Holding AS – Arne Erik Myhre, styremedlem
- Hedalm Eiendom AS – Arne Erik Myhre, styremedlem
- LA Pukk AS – Tore Sætren og Endre Jørgensen, styremedlemmer
- Beiteutvalg – Hilde K. Mellum og Jo Inge Gylstrøm
- Løtenløyper – Johan Fischer, styreleder
- Elgregion Mjøsa/Glomma – Arne Erik Myhre
- Norsk Skogmuseums råd – Arne Erik Myhre, rådsmedlem

Organisasjon

Ved årsskiftet var det 16 fast ansatte i allmenningen, til sammen 13,7 årsverk. I tillegg ble 3,8 årsverk utført av sesongansatte, i hovedsak knyttet til skitrekking på Budor, restaurering av koier og sommerhjelp i skogen. En ansatt gikk av med pensjon i 2018. Administrasjonen er lokalisert på Kilde i Løiten sentrum, hvor åtte av de ansatte har fast kontorsted. Fire av de 16 fast ansatte er kvinner, og det er to kvinner i styret.

Sykefraværet i 2018 var totalt på 1,62 %, herav 0,23 % korttidsfravær (1–16 dager). Ingen arbeidsulykker i 2018. Allmenningen har et etablert internkontrollsystem, og er IA-bedrift.

Ansatte er en viktig del av allmenningens ressurser. I juni 2018 ble det avviklet firmatur for samtlige ansatte og styremedlemmer til Cavalese i Italia. Hovedpostene på programmet bestod av besøk på turistdestinasjoner og besøk hos den lokale allmenningen i Cavalese. Pga. firmatur ble det ikke avviklet julebord i 2018.

Bruksrett og beite

Det er 579 eiendommer med bruksrett. I tillegg er det to eiendommer med «husbruksrett» på Solberg Skog. I løpet av 2018 har en eiendom mistet bruksretten. Å holde jorda i hevd er helt sentralt i bruksretten, og enkelte eiendommer kan ha problemer med å oppfylle dette kravet. Styret vil følge opp dette gjennom befaringer og kontakt med de aktuelle bruksberettigede. Et viktig grunnlag for dette arbeidet ble lagt høsten 2018 da det ble hentet inn bedre opplysninger om de enkelte bruk.

Totale bruksrettutløst i 2018 ble på kr 5 526 850, samme nivå som i 2017.

Regler for bruksrettigheter gjeldende for 2019 står bakerst i årsmeldingen og på allmenningens nettsider. Viktigste endringer fra 2018 er:

- Satsen for flis til grøfting heves fra 65 % til 75 %
- Bruksrettelse til pukk til grøfting gjelder også for pukk fra andre leverandører enn LA Pukk
- Det gis bruksrettigheter (50 %) til nedgravde trykkør til vanning, maks diameter 160 mm.
- Ytelser til gjerdemateriell er innskjerpet til å gjelde gjerdning mot utmarksbeite og inngjerdning av dyr på beite

Beite

Det var i 2018 en økning i antall sauer og storfe sluppet på utmarksbeite i Løiten Almenning. Den gledelige nedgangen i tapstall vi hadde i 2017 snudde dramatisk i 2018. Tap av lam på beite var på hele 11,4 %. Ulv utgjorde for flere besetninger et stort problem.

Vi registrerte også i 2018 betydelige skader på plantefelt forårsaket av storfe. Det er ikke bare enkelt å finne tiltak mot dette, men utviklingen vil bli fulgt nøye, spesielt sett i lys av det økte antallet storfe på utmarksbeite.

Hytteutbygging berører i noen grad beiteinteresser. For å sikre disse interessene, og ivareta viktige kulturlandskap i allmenningen er det igangsatt arbeid med å revidere beitebruksplanen fra 2011. Dette sorterer under beiteutvalget, og beitelaget er dermed med på arbeidet. Viktige tiltak vil være rydding av vegetasjon og gamle gjerder på de gamle seterområdene som fra naturens side har god beitekvalitet.

Informasjon til bruksberettigede

I løpet av 2018 ble det holdt tre informasjonsmøter for de bruksberettigede. Temaene på disse møtene var riksvegutbygging, beite og videre utvikling på Budor. I 2018 ble det sendt ut seks nyhetsbrev på digital form til de bruksberettigede. For å effektivisere informasjonsarbeidet er det viktig at alle registrerer seg med epostadresse og telefonnummer.

Formål bygge- og rivesøknader	Antall i 2018	Antall i 2017	Antall i 2016	Antall i 2015	Antall i 2014
Nybygg/tilbygg/restaurering driftsbygg/uthus	18	25	36	31	28
Gjødselkummer/plansiloer	0	1	1	2	1
Nybygg våningshus	1	1	0	0	1
Tilbygg/restaurering våningshus	34	19	19	20	30
Riving av bygninger	2	3	6	5	3
Sum	55	49	62	58	63

Tabell 2: Antall bruksrettsaker siste fem år fordelt på formål

Bruksrettigheter	2018	2017	2016	2015	2014
Nybygg driftsbygning	863	1 365	1 672	2 747	1 599
Nybygg våningshus	133	19	13	88	134
Trelast behandlet	425	281	271	500	337
Trelast ubehandlet	822	750	736	888	976
Isolasjon	151	86	126	91	161
Armert betong og stålkonstruksjoner	133	130	582	427	128
Taktekking	422	157	264	204	351
Porter	16	39	65	37	25
Grøftemateriell	1 029	1 205	1 351	895	1 506
Gjerder	272	310	262	234	333
Flis	1 164	1 074	1 527	1 043	1 489
Vedgodtgjørelse	57	37	41	38	34
Andre tilskudd	53	74	76	426	51
Tilbakebetaling av bruksrett	-13	-10	0	0	0
Totale bruksrettigheter	5 527	5 517	6 985	7 618	7 122

Tabell 3: Utbetalinger av bruksrettigheter siste fem år fordelt på formål. Hele tusen kroner.

År	Søyer	Lam	Småfe	Tapt småfe	Storfe	Tapt storfe
2018	1190	1836	3026	248 (8,2%)	529	0
2017	1166	1814	2980	121 (4,1%)	322	0
2016	1083	1705	2788	179 (6,4%)	239	2 (0,8%)

Tabell 4: Småfe og storfe sluppet på beite siste tre år, og tap av beitedyr de samme åra. Kilde: Løiten og Vang Beitelag.

Skog og utmark

Avvirkning

Totalt er det solgt 43 794 m³.

Salg av virke:		Kjøpere:
Skurtømmer gran	11 823 m ³ uten bark (u.b.)	Mjøsen Skog/Moelven
Skurtømmer furu	11 726 m ³ u.b.	Mjøsen Skog/Moelven
Spesialtømmer	2 151 m ³ u.b.	Løten Bygdesag/Scanpole
Massevirke gran	9 345 m ³ u.b.	Mjøsen Skog
Massevirke furu	4 867 m ³ u.b.	Mjøsen Skog
Ved	1 225 m ³ med bark (m.b.)	Diverse
Biovirke	2 657 m ³ m.b.	Stora Enso/Mjøsen
Sum salg	43 794 m³	

Tabell 5: Salg av virke fra Løiten Almenning i 2018.

Avvirkningen i 2018 ble fra våren av i stor grad styrt av store snøbrekkskader og den spesielt varme og tørre sommeren.

Sluttavvirkning

Det er foretatt sluttavvirkning på 1 514 dekar, herav:

- Flatehogst 700 dekar
- Frøtrestillingshogst 814 dekar

Totalt ble det sluttavvirket 35 016 m³ (80 % av totalt kvantum).

Dette gir et uttak på 23 m³ pr. dekar, men med stor variasjon mellom de enkelte områder.

	Gran	Furu
Sagtømmer	56 %	63 %
Massevirke	44 %	26 %
Spesialtømmer (stolper og laft)		11 %

Tabell 6: Fordeling av sluttavvirkning på sortiment.

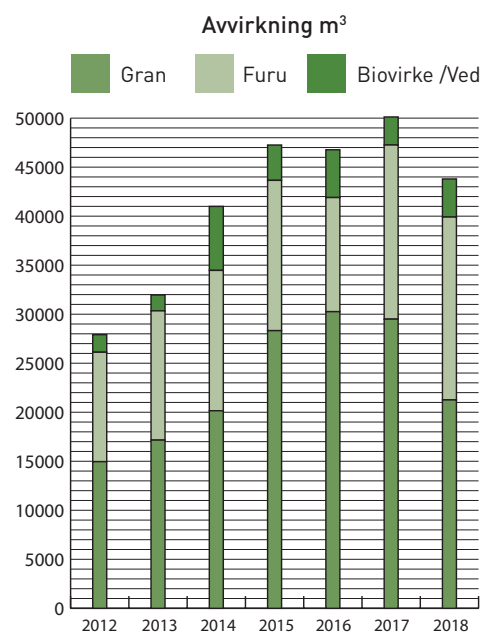
Gjennomsnittlig driftspris sluttavvirkning var kr 109,- pr. m³.

Tynninger

Det er tatt ut 7 231 m³ i tynninger, fordelt på 994 daa.

Gjennomsnittlig driftspriser på tynninger kr 160,- pr. m³.

Det er foretatt heltretynninger av 959 m³ og det er inngått en avtale med Stora Enso om levering av dette virket. Heltretynning blir utført i bestand som har behov for forhåndsrydding eller første-gangstynning. Deler av avskogingen i forbindelse med fjelltaking i Narsætra ble også tatt ut som heltredrift.

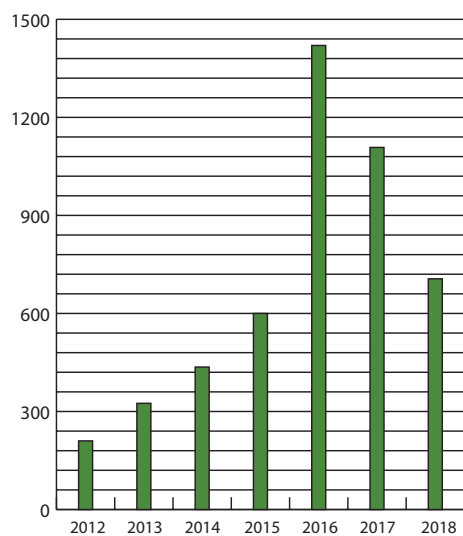

Snøbrekkskader, Trollheimen. Foto: EJ

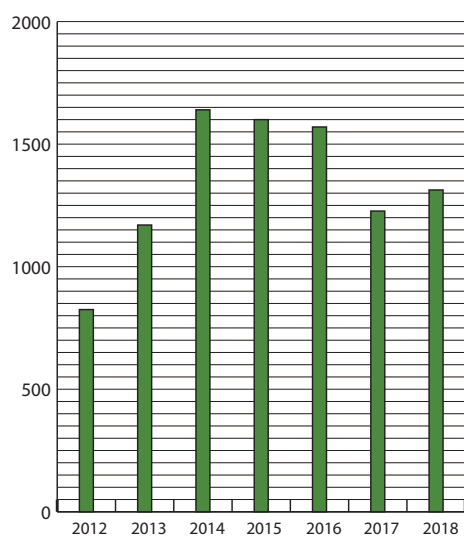

Lynnedslag i Mosjømarka. Foto: AEM

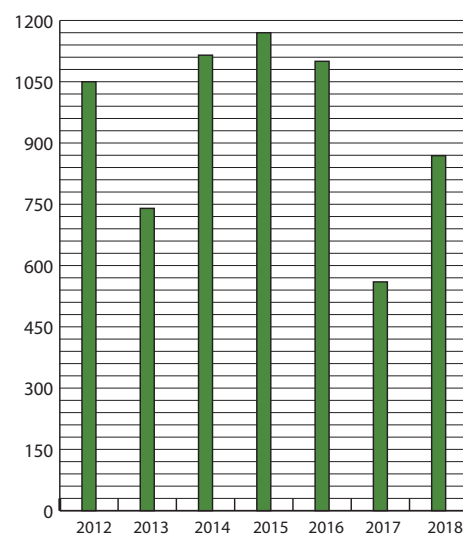
Antall dekar planting

Antall dekar ungskogpleie

Antall dekar markberedning

Skogkultur

Planting

Det er satt ut 115 000 granplanter. Tilplantet areal er på 696 dekar som i snitt gir 165 planter pr. dekar. Det forholdsvis lave antall planter skyldes tilplanting av en god del høyereliggende flater på lav bonitet. Det meste av planting er utført med innleid arbeidskraft fra Mjøsen Skog. Kostnad pr. plante er på kr 4,97 (i 2017 kr 4,85). Det er tilplantet et mindre areal i 2018 enn planlagt pga. den tørre sommeren. Noe av planting ble utsatt til 2019.

I 2018 er planter fra 2015 og 2016 kontrollert både i form av egenkontroll, av Hedmarken Landbrukskontor og Mjøsen Skog. Foryngelseskontrollen viste at flere planter i Grorudlia og ei ved Storholtet hadde stor avgang av planter. Hovedårsakene så ut til å være snutebilleangrep og tråkk-/liggeskader fra storfe. På fire større flater må det suppleringsplanting til i 2019 for å oppnå tilstrekkelig tetthet på plantefeltene.

Ungskogpleie

Avstandsregulering og lauvrydding er utført på 1 313 dekar. Forhåndsrydding på 118 dekar. Arbeidet er utført av våre egne skogsarbeidere og av tre innleide studenter på sommerjobb (fem i 2017).

Markberedning

Utført på 869 dekar. 482 dekar er markberedt med markberedningsaggregatet Donaren, og 387 dekar er hauglagt med gravemaskin. Kostnad totalt kr 311 670,- som gir et snitt på kr 358,- pr. dekar.

Gjødsling

Det er spredd 111 815 kg med OPTI-KAS gjødsel med 27 % nitrogen på 2 033 dekar. Dette tilsvarer 55 kg gjødsel pr. dekar. Kostnad kr 328,- pr. dekar. All gjødsling er utført med helikopter. Områder som er gjødslet: Svarthattmyra – Bjørksetra – Gobakkli og i området ovenfor Fuglebrenna – Marken. Bestandene fordeler seg omtrent likt på h.kl. 3 og 4.

Sporsletting – grøfterensk

Det er utført sporsletting til en kostnad på kr 94 050,-. Dette er etter drifter som er avvirket i 2017 og 2018. Kostnad ca. kr 3,- pr. avvirket m³. Grøfterensk/suppleringsgrøfting; 6 500 meter til en kostnad på kr 140 800,-.

Tilskudd

Løiten Almenning har mottatt offentlige tilskudd til investerings tiltak innen skogbruk på til sammen kr 1 430 425,-.

Tiltak	Tilskudd, kr
Veger	834 198,-
Tettere planting	73 887,-
Markberedning	45 426,-
Gjødsling	266 794,-
Ungskogpleie	210 120,-
Totalt	1 430 425,-

Tabell 7: Mottatt statstilskudd 2018 fordelt på formål.

Erstatning riksveg 3/25

I forbindelse med utbyggingen av riksveg 3/25 er 463 dekar skog berørt. Statens vegvesen har permanent ervervet 240 dekar, 23 dekar er klausulert og 200 dekar er midlertidig beslaglagt. Det er tatt ut 7 554 m³ virke i riksvegtraseen og denne avvirkning kommer i tillegg til ordinær avvirkning. Avvirket virke fordeler seg med 41,9 % gran, 51,3 % furu og 6,8 % med lauv og biovirke. Total erstatning ble kr 4 611 726,- pluss renter.

Miljø

Sertifisering, miljø og virksomhet i skog og utmark

Løiten Almenning er medlem av Mjøsen Skogs FSC™ gruppeordning (FSC-C103764) og skogforvaltningen på eiendommen skjer i tråd med FSC Prinsipper og Kriterier. Mjøsen Skogs FSC gruppeordning er sertifisert gjennom Soil Association Woodmark. I tillegg er Løiten Almenning medlem av Mjøsen Skogs PEFC gruppeordning, og følger Norsk PEFC Skogstandard.

Skogens tilvekst, foryngelse og generelle tilstand

Allmenningen har egen forvaltningsplan og skogbruksplan for eiendommen. Planene inkluderer kartlegging og beskrivelse av miljø- kulturminne- og flerbrukshensyn. Planene blir revidert regelmessig. Siste skogstakst viser en beregnet tilvekst i hogstklasse 3, 4 og 5 på 66 948 m³. Gjennomsnittlig hogstkvantum siste fem år, medregnet hogst i forbindelse med utbygging av rv 3/25 har vært om lag 47 000 m³/år. Gran forynges ved planting, mens furu og lauv forynges i all hovedsak ved naturlig foryngelse. Kontroller viser at foryngelsen etter hogst er god, men suppleringsplanting har vært nødvendig på enkelte felt. Skogens tilstand vurderes generelt som stabil og god.

Etter vinteren 2018 fikk vi store snøbrekkskader, særlig i høydelag 250 – 400 m.o.h. på furu. Hardest gikk det ut over tynnede og gjødslede bestand i h.kl 3 og 4. Noen bestand som ble hardest rammet valgte vi å sette i frøtrestilling mens i de fleste bestand tok vi ut snøbrekket som en tynning. Dette fører til glisnere bestand enn ønskelig og en reduksjon i tilvekst. Vi har ikke hatt så store snøbrekkskader siden 1988.

Så langt har vi ikke observert nevneverdig store tørkeskader på skogen som følge av den varme sommeren, den tørreste siden 1947. Som følge av stor skogbrannfare ble det innført driftsstans i tre uker i juli. Pga. vindfall på høyspentlinje og lynnedslag hadde vi to branntilløp. Disse ble observert og varslet av besøkende på eiendommen, og et velfungerende lokalt brannvesen forhindret utvikling til skogbrann. Stor takk til alle som bidro til å avverge katastrofal utvikling.

Sammensetning og endringer i flora og fauna

Allmenningen har god statistikk over jaktutbytte, beiteforhold mv. i våre områder. Særlig i vinterbeiteområdene for elg, har en i lang tid sett en tilbakegang av ROS-arter (rogn, osp, selje) og det har vært store beiteskader på furuforyngelsen. De siste 4–5 årene har det vært en betydelig bedring i beiteskadene på furuforyngelsen. Selv med en vinter med mye snø var beiteskadene på furuforyngelsen forholdsvis beskjedne i 2018 og vi ser en positiv utvikling.

Fremmede arter som rødhyll øker i utbredelse, spesielt i lavere-liggende områder. Generelt vurderes likevel status for flora og fauna som stabil på eiendommen. Det vises forøvrig til egen omtale av beiteforhold, jakt og fiske.

Miljømessige og sosiale påvirkninger

Ved gjennomføring av skogbrukstiltak gjøres det en før- og ettervurdering. I dette ligger konsultasjon av aktuelle databaser for miljø og kulturminner. Biologisk rådgiver er benyttet til avklaring av enkelte artsfunn og naturtypeområder.

Følgende verneområder berører allmenningen: Klekkefjellet barskog-reservat på 8 571 dekar, Lavsjømyrene/Målikjølen myrreservat på 10 060 dekar, og Vesle Rokosjøen naturreservat som utgjør 80 dekar i Løiten Almenning. Fylkesmannen er forvaltningsmyndighet for reservatene. Løiten Almenning utfører oppsynet av verneområdene på oppdrag for SNO. Det er ikke rapportert om skader på verneområdene i 2018.

Det er gjennomført miljøregistrering på eiendommen, og 1 434 dekar er avsatt som nøkkelbiotoper. Nøkkelbiotopene overvåkes av Løiten Almenning selv. I tillegg gjennomføres det stikkprøvebaserte kontroller i regi av sertifikatholder (FSC™). I forbindelse med utarbeidelse av områdeplan for Budorområdet ble biologiske verdier i hele planområdet gjennomgått av biolog. Dette resulterte i at tre biotoper ble erstattet med biotoper med bedre biologiske kvaliteter og større areal.

Allmenningen har betydelig aktivitet knyttet til fritidsaktiviteter og friluftsliv. Skogsbilvegene er i hovedsak åpne for fri ferdsel store deler av året, mot betaling i form av bomavgift. Allmenningen har gjennom representasjon og møter jevnlig dialog med aktuelle brukergrupper.

Det benyttes i stor grad lokal arbeidskraft, med unntak av noe utenlandsk arbeidskraft til skogkulturarbeid. Tømmeret blir i hovedsak foredlet på regionale sagbruk, mens massevirket i stor grad går til Sverige. Det er ikke registrert vesentlige endringer eller konflikter knyttet til sosiale forhold siste året.

CO₂-binding

Ifølge Skogbrukets klimakalkulator binder Løiten Almennings skogsdrift til sammen 38 803 tonn (tilvekst fratrukket hogst). Dette tilsvarer det årlige utslippet til ca. 12 900 personbiler. I tillegg kommer positiv effekt ved bruk av foredlet plantemateriale, ved at tre erstatter andre materialer og ved at bioenergi erstatter fossilt brensel.

Juletresalg

I 2018 ble det som tidligere år solgt rett til sjølhogst av juletrær i Løiten Almenning. Inntektene fra salget, ble gitt til organisasjonen Sykehusklovnene. Totalt kr 24 000,- ble gitt som bidrag til glede og avbrekk i barns sykehushverdag.

Veger

Vegvedlikehold

Vanlig vedlikehold med tilføring av grus, utskifting av stikkrenner, grøfting, bygging av snuplasser og utvidelser av gamle snuplasser er kontinuerlige oppgaver på vårt store vegnett.

Bruer

Den nedbørsfattige og varme sommeren førte til nesten tørre elveleier, som gjorde det mulig å støpe under brukar som har vært utsatt for undergraving. Ved flere bruer ble det også gjort tiltak med sprengt stein som forebygging mot fremtidig undergraving. I tillegg ble brua over Åkvisla ved Greften ferdigstilt med rekkverk og nødvendige forsterkninger.

Opprusting

Smalmyrvegen fra jernbaneovergangen ved Ebru og fram til Bjørnbekkoia, en strekning på 2 800 m, har blitt rustet opp i sommer. Den siste delen av veien fram til Smalmyrkoia, ca. 1 000 m, ble utsatt til senere.

Største opprustingsprosjektet var som i 2017 breddeutvidelse av Østre Fjellveg. I år var det strekningen fra Ebru til Arsenalet som ble forsterket og breddeutvidet. Dermed er hele strekningen på 5 km fra Ebru og opp til Jugerudvegen ferdig opprustet til vegklasse 2 med ekstra bredde. Vegene er nå godt rustet til å tåle den omfattende tungtransporten i forbindelse med virksomheten til LA Pukk AS. LA Pukk har ansvaret for sommervedlikeholdet fra Ebru til massetaket. Det er gitt statsbidrag til begge prosjektene.

Vegplan

Registreringsarbeidet i forbindelse med vegplan for allmenningen har pågått i sommer. Arbeidet med selve planen fortsetter og skal være ferdig i løpet av forsommeren 2019.

Vintervedlikehold

En vinter med svært mye snø ble både kostbar og krevende. Alt tilgjengelig utstyr, deriblant hjullaster og biler for bortkjøring av snø fra hytteområdet i Svaenlia måtte settes inn i perioder. Spenningen var stor i forhold til snøsmeltingen og skader, men dette gikk bedre enn fryktet. Med erfaringer fra denne vinteren var det viktig å finne gode løsninger for å gjøre arbeidssituasjon for brøyterne bedre og utnytte kapasiteten mer målrettet. Vi har valgt å prøve ut et system, foreløpig i Svaenlia, der hytteeierne melder sin ankomst og avreise. Dette gjør det mulig å prioritere de hyttevegene som er i bruk ved store snøfall og at resten kan brøytes opp når været blir stabilt. Løsningen vil bli evaluert etter en innkjøringsperiode vinteren 2019.

Informasjonsmøte for de bruksberettigede. Foto: JCF

Jakt

Elg

Det var 16 lag som søkte på de 12 jaktterrengene som ble utlyst for 5 år. Alle fikk jakt ved at vi delte et terreng i to og delte tre terreng i to jaktperioder. Jakta ble noe preget av at det var nye terreng for nesten alle lagene. I Løiten Almenning ble det felt 57 dyr i 2018, mens det i hele elgregionen ble felt 273 dyr av 300 tildelte dyr.

Jaktår	2018	2017	2016	2015	2014
Eldre okse	9	8	10	13	9
1 1/2 års okse	12	10	17	10	18
Eldre ku og 1 1/2 års ku	11	15	18	14	21
Kalv	25	18	30	29	45
Sum	57	51	75	66	93

Tabell 8: Antall felte elg de siste 5 år,

Rådyr

Selv etter en vinter med mye snø ble det en god rådyrjakt i Løiten Almenning. En omfattende foring gjorde nok sitt til at bestanden holdt seg godt. Det ble skutt 33 dyr totalt fordelt på 12 under bukkejakta og 21 under ordinær jakt. Av disse var det 11 voksne og 10 killinger.

Annet vilt

For småviltjegerne ble 2018 et godt år. Spesielt for harejegerne som skjøt hele 188 harer. Fuglejegerne hadde også et bra år med 105 storfugl, 174 orrfugl og 104 ryer. Det meldes om fortsatt mye stamfugl, så det lover også godt for 2019.

For å gjøre det enklere for jegerne å kjøpe jaktkort, ble det på slutten av 2017 inngått et samarbeid med Inatur. Inatur er det største digitale salgsstedet for jakt, fiske og koier i Norge. Vi synes ordningen har fungert bra, og vil fortsette samarbeidet i 2019 for all jakt unntatt elgjakta. Salgssidene er linket fra Løiten Almenning sin nettside.

Hytteområder

Festeforhold

I 2018 er det skrevet 40 festekontrakter på nye hyttetomter. Totalt er det da 1 035 tomtefester i fjellet. Med Budortunet borettslag og de 47 hyttene ved Rokosjøen og Gjetholmsjøen er det til sammen bortfestet 1 105 hyttetomter. I tillegg kommer 19 leiligheter i tilknytning til Budor Gjestegård.

Nye hyttefelt

Våren 2018 ble det startet arbeid med infrastruktur på felt H4 i Svaenlia, feltene H5 og H6 på Budor og felt P på Budor Nord. Alle feltene ble gjort salgsklare, men slutføringen på alle feltene vil skje i mai 2019. Da det viste seg å være vesentlig dypere myr i øvre del av felt H6 (Nordholslykkja) ble det besluttet å redusere feltet fra 31 til 18 tomter. Alle tomtene på H4 og H5 er solgt, mens det fortsatt er ledige tomter på H6 og Felt P. Antall ledige tomter i Budorområdet er ved årsskiftet 42. I 2018 tok Løiten Almenning tilbake to hyttetomter som har vært bortfestet i flere år, men ikke blitt bebygd. Begge disse tomtene er festet bort på nytt.

Områdeplan

Med bakgrunn i kommuneplanens arealdel sto Løiten Almenning uten tomtreserve etter at godkjente hyttefelt fra 2017 er solgt. I samarbeid med Løiten Kommune startet i 2018 arbeidet med en områdeplan for Budor sør. Planen omhandler området fra Budor til Budor Skistadion, og vil i tillegg til å gi et antall hyttetomter også skape forutsigbarhet i arealbruken. Det vil her komme klart frem hva som skal være hytteområder, hvilke seterlykkjer som skal bevares, og hvor annen infrastruktur som stier og skiløyper vil være. I forbindelse med oppstart av planarbeidet ble det avholdt ett informasjonsmøte for bruksberettigede, og tre informasjonsmøter for hytteeierne. I tillegg ble planarbeidet presentert på møte i Løitenfjellet Hytteeierforening.

Profil for Budor

Med bakgrunn i profilen som ble vedtatt i 2017, var det i år skitrekking som fikk det største løftet. Her ble alle skiltene byttet ut med nye skilt som bygger opp under profilen og merkenavnet. I tillegg ble det satt opp nytt skilt i Grua og to nye skilt i Koiedalen. 2018 ble, som året før en rekordlang vintersesong, med mye snø. Forskjellen mot året før, var at det var mye snø på hele Østlandet. Dette satte sitt preg ved at mye snø krevde stor innsats for å holde løypene oppe, mens besøket ikke var like stort som året før. Dette har sin naturlige forklaring ved at veldig mange hadde godt skiføre i sitt nærområde.

Caravanplassen har et godt belegg. De senere års utvikling med større og større vogner gjør imidlertid at vi mister noen plasser. Ifølge brannkravene må det være en viss avstand mellom vognene, og da har løsningen vært å redusere antall vogner pr. rekke. Vi har nå plass til 137 vogner mot 140 vogner når plassen ble bygd. Foruten oppussingen av koiene i Koiedalen, ble det satt opp en ny koi på Størgarden. Dette var den siste av de tre koiene som var planlagt på Størgarden.

Datterselskap og tilknyttede selskap

Budor AS

Budor AS er heleid av Løiten Almenning. Budor AS sin kjernevirksomhet er kjøp og videresalg av festerett fra Løiten Almenning. I 2018 kjøpte Budor festerett for 73 tomter som ligger på felt H4, H5, H6 og felt P. Festeretten for 27 av disse ble videresolgt. Årlige festeavgifter går som før direkte til Løiten Almenning. I Løiten Almenning ble det bortfestet 13 tomter, på feltene H3, H7 og H10.

Budor AS eide ved inngangen til 2018 alle aksjene i LA Pukk AS. 60 % av aksjene ble i januar 2018 solgt til Skanska Industrial Solutions AS.

LA Pukk AS har i løpet av 2018 hatt betydelige leveranser til vegprosjektet riksveg 3/25. Det forventes ytterligere leveranser fra våren 2019. Grunnavgifta pr. tonn solgt fjell går direkte til Løiten Almenning.

Hedalm Holding AS/Hedalm AS

Hedalm Holding AS er et selskap som har eierinteresser i andre selskaper og som driver eiendomsforvaltning samt andre kapitalplasseringer. Selskapet eies av allmenningene på Hedmarken: Løiten Almenning 43,5 %, Romedal Almenning 43,0 %, Vang Almenning 7,5 % og Stange Almenning 6,0 %. Selskapet er eneeier av Hedalm Eiendom AS. I tillegg eier selskapet aksjer i Oplandske Bioenergi AS. Styret har bestått av styreleder Rune Brenna, nestleder Arne Erik Myhre og styremedlem Magne Svenkerud. Hedalm Eiendom eier byggmodulfabrikken med tomt på Hjellum. Denne leies ut på en fem årsavtale til Moelven Industrier. Leieavtalen løper til september 2020 med opsjon på forlengelse.

Samarbeid med lokale organisasjoner

Nordbygda/Løten Ski og Løten O-lag

Løiten Almenning har et tett samarbeid med Nordbygda/Løten Ski og Løten O-lag. Begge organisasjoner markedsfører våre utmarksarealer på en fin måte, og er tilretteleggere for aktivitet i utmarka.

HHT

Løiten Almenning har et godt samarbeid med Hamar og Hedemarken Turistforening. Samarbeidet er nedfelt i en avtale som omfatter blant annet koi og turstier. HHT får bruke Svartskogkoi og Snippkoi til overnattingsformål for DNT-medlemmer, mens de åpne koiene Småsetra, Svarttjernskoia, Mosjøskoia, Sletthellskoia, Hølmyrskoia, Nerlikoia og Kjølstadskoia er tilrettelagt kun som dagsturhytter. Det samarbeides om tilsyn og drift av koiene. HHT sin serveringshytte på Målia, er et meget attraktivt turmål for brukerne av våre områder.

Løtenløyper

Løtenløypers innsats med å gjøre Budor og Løten kjent for fantastiske skiløyper er av stor betydning for både Løten kommune og Løiten Almenning. Løtenløyper finansieres gjennom bidrag fra Løten kommune, Løiten Almenning, Nordbygda/Løten Ski, HHT, Løtenfjellet hytteeierforening, samt frivillige bidrag. Løypemaskina eies av Løiten Almenning som viderefakturerer kostnadene til Løtenløyper.

Tidligere regnskap har ikke gitt riktig bilde av kostnadsfordelingen, og mye av kostnaden har ligget igjen i Løiten Almenning sitt regnskap. Dette ble det gjort endringer for i 2018, slik at regnskapene i både Løiten Almenning og Løtenløyper viser et riktig bilde. For 2018 ble det kjørt løyper for ca. kr 1,3 mill. på Budor, og av dette vil Løiten Almenning stå for kr 860 000,-.

Løiten Jeger og Fiskerforening

Løiten Almenning har en samarbeidsavtale med Løiten Jeger og Fiskerforening (LJFF) for å drive viltpleie, samt andre tiltak for å bedre jakt, fangst og fiske på allmenningens arealer.

Løten kommune

Løiten Almenning eier store ressurser innen Løten kommune. Dette medfører mange kontaktpunkter med kommunens representanter. Spesielt gjelder dette innen forvaltning av naturressurser og utbygging i Budorområdet. Dialogen med kommunens representanter er viktig for gode løsninger på formelle saker, og for løpende avklaringer. Løiten Almenning ser det som svært viktig å videreføre det gode samarbeidet med kommunen.

H.K.H. Kronprins Haakon på besøk på Budor, 22. mars 2018.
Foto: TS.

Økonomi

Regnskapet viser et driftsresultat på kr 12,1 mill. før finansinntekter, ca. kr 2 mill. bedre enn budsjett.

Ordinært resultat før skattekostnad etter at tilknyttede selskap/datterselskap og finansinntekter er tatt med, viser ordinært resultat før skattekostnad på kr 38 mill. og et årsresultat på kr 37,5 mill.

Hedalm Holding AS fikk i 2018 et årsresultat på minus kr 3 mill. Løiten Almennings andel av dette underskuddet er kr 1,3 mill.

Regnskapet for Budor AS viser et driftsresultat på kr 6,6 mill. og et

årsresultat på kr 26 mill. Budor AS sin andel av årsresultatet i LA Pukk var i 2018 på kr 1 mill.

Utbetalingene til bruksrett ble på kr 5,5 mill. Dette er kr 2 mill. lavere enn budsjett, men omtrent på samme nivå som i 2017.

Med henvisning til regnskapslovens krav til innhold i styrets beretning bekreftes det at regnskapet er utarbeidet basert på forutsetningen om fortsatt drift.

Økonomi, miljø og samfunn

Løiten Almenning er som forvalter av en stor skog og utmarks-eiendom bevisst sitt ansvar for miljø- og samfunn i tillegg til sine økonomiske mål. Hovedpunktene i denne tredelte virksomheten kan for 2018 oppsummeres slik:

Økonomi	Miljø	Samfunn
Omsetning kr 72,8 mill.	Medlem av FCSTM gruppeordningen med ekstern revisjon. Godkjent ved revisjon i 2018.	Tilgjengeliggjøring av eiendommen med åpne veier og koier.
Driftsresultat kr 12,1 mill.	Medlem av PEFC-gruppeordningen.	Trafikksikkerhetstiltak ved utbedring av bruer og tiltak for nedsatt fart.
Ordinært resultat før skatt 38 mill.	Skogsdrift i hht. forvaltnings- og skogbruksplan med kartlegging og ivaretagelse av miljøforekomster. Konsultasjoner med biolog og ornitolog for avklaring av artsfunn og naturtyper.	Kartlegging og ivaretagelse av kulturminner og flerbrukshensyn i skogsdrifta. Konsultasjoner med arkeolog.
Egenkapitalandel 89%	Før- og ettervurderinger ved skogbrukstiltak. I dette ligger konsultasjon av aktuelle databaser for miljø og kulturminner.	Restaurering og vedlikehold av gamle skogskoier.
Bruksrettigheter (utbytte til eierne) kr 5,5 mill.	Tilsynsarbeid i verneområder.	
	Tilsyn med nøkkelbiotoper.	Samarbeid med og støtte til idrettslag og foreninger.
	Aktiv viltforvaltning.	Aktivt arbeid med HMS og medlem av IA.
	Aktiv skogbruksdrift sikrer en tilvekst som binder anslagsvis 38 000 tonn CO ₂ /år.	

Tabell 9: Oversikt over Løiten Almenning sin virksomhet innen økonomi, miljø og samfunn.

Allmenningen har ikke registrert noen forurensning av det ytre miljø som følge av sin virksomhet.

Det har i 2018 blitt ryddet bort anlegg og bygningsmasse på eiendommen som har blitt vurdert som skjemmende og potensielt farlige for allmenheten og dyreliv. En gammel revefarm på festet tomt ved Sjøli og «lokalet» på Furasaga er nå borte. Begge rivingsobjekter er forskriftsmessig levert til Sirkulas anlegg på Heggvin.

Oppryddning minkfarm. Foto: SK.

Framtidsutsikter

For 2019 legges det opp til et driftsresultat på drøyt kr 11 mill. Bruksrettigheter er budsjettert med kr 7,5 mill.

Både i areal og volum har Løiten Almenning en fhv. stor andel av skogen i eldre hkl. V. Med utgangspunkt i prognoser fra Mjøsen, og faglige vurderinger internt er det besluttet å øke avvirkningen de nærmeste åra. For 2019 er det budsjettert en avvirkning på 52 000 m³. Enkelte gamle bestand har marginal lønnsomhet, og hvilke bestand som hogges til ulike tidspunkter vil styres av prisutviklingen for de ulike sortimenter. I et langsiktig perspektiv, fra 2035/2040, vil normal avvirkning i Løiten Almenning etter prognosene bli liggende på et høyere nivå enn dagens balansekvantum, i overkant av 50 000 m³. Pris og naturskade vil påvirke volumene fra år til år.

Det er en prioritert oppgave å utnytte markas produksjonsevne best mulig, og høy avvirkning setter krav til høy aktivitet innen planting og skogkultur. Det er planlagt satt ut 175 000 planter i 2019, sum nyplanting og suppleringsplanting. Det vil bli mer fokus på kontroll av plantefelt i åra framover. Avstandsregulering vil på kort sikt holdes på etablert nivå, ca. 1 % av det produktive skogarealet. Dette tilsvarer ca. 1 500 daa. I tillegg er det for 2019 planlagt forhåndsrydding på 500 daa. Den økonomiske effekten av dette vil være rimeligere avvirkning.

Når det gjelder gjødsling framover, vil vi gå tilbake til vårt ordinære gjødslingsopplegg med 1 000 daa i året. Dette tilsvarer de arealer vi mener vil gi god nok respons på gjødslinga.

Ved inngangen til 2019 er prisene på skurtømmer prolongert. Det synes å være utsikter til en viss justering ned andre halvår 2019. Massevirkeprisene er i fortsatt god utvikling. Det må forventes svingninger i priser, men basert på industriens investeringer er det grunn til å forvente at prisene på massevirke vil holde seg på brukbare nivåer også litt inn i framtida.

Løiten Almenning har fra og med 2019 ikke nye hyttefelt til regulering. Viktigste forutsetningen for flere tomter er å få offentlig vann og avløp fram til Budor. Anleggsarbeidet starter inneværende vinter, og skal etter planen være sluttført i 2021. Parallelt pågår et arbeid med områdeplanlegging for Budorområdet. Dette er et samarbeid mellom Løiten Almenning og Løiten kommune, og skal etter planen være sluttført ved årsskiftet 2019/2020. Planen skal fungere som en overordnet plan for framtidig utbygging av hytter, infrastruktur, fritidstilbud og

hvilke områder som ikke skal bygges ut. Premissene for utbygging for mange år framover vil ligge i denne planen, og kapasiteten på vann, avløp og strømforsyning tilpasses nå til det som anses som mulig å bygge ut på Budor. Vi håper å starte salg av innfestingsretter igjen sommeren/høsten 2020. Vi legger vekt på dialog med interessenter i planprosessen og nye informasjonsmøter vil bli avholdt både for bruksberettigede og hytteiere våren 2019.

Systemet som ble etablert i 2018 der Løiten Almenning selger innfestingsretten til Budor AS, som videreselger innfesting til utbyggere vil være gjeldende opplegg i åra framover. Fire av tomtenes som Budor AS kjøpte innfestingsrett til i 2018 vil bli bebygd av Budor AS med tanke på utleie eller salg.

Løiten Almenning har næringsarealer på Ånestad. Snaut halvparten av arealet er ferdig regulert, og benyttes under anleggsperioden for rv 3/25 til boligrigg for Skanska. Dette arealet er klart til bruk for næringstomter fra 2020/2021. Markedsprisen for næringstomter er svært presset, og det pågår en diskusjon med kommunen om måter å utvikle det øvrige arealet på.

Området Kildetomta og pallefabrikken er nå aktuelt for utbygging til boligformål. Løiten Almenning vil stå som tomteutvikler og tomteselger til utbyggingsselskapet Kildetunet AS. Kildetunet AS eies 50/50 med Johnsrud Invest AS. Tidligste tidspunkt for å starte salg av enheter vil være september 2019. For å redusere risiko, og for å kunne tilpasse utbyggingen til markedet, vil utbyggingen skje etappevis.

Med den videre satsingen på Budor, oppstart av Kildetunet og en viss forventning til etterspørsel etter næringstomter vil Løiten Almenning ha et betydelig engasjement innen tomte- og eiendomsutvikling. Det bygges her en viktig kompetanse som kan nyttiggjøres i videre utvikling av allmenningens virksomhet.

Alle organisasjoner må utvikle seg for effektivt å kunne betjene sine kunder og eiere, og for å framstå attraktive i konkurransen om arbeidskraft. Dette gjelder også Løiten Almenning. Allmenningen har nå en organisasjonsstruktur som gir grunnlag for at interne tilpasninger og tiltak er viktigere enn organisasjonsendringer. Målstyring, kvalitetsfokus og effektive arbeidsprosesser, bl.a. ved best mulig utnyttelse av digitale verktøy vil stå i fokus. Etter planen vil allmenningen som følge av naturlig avgang etter hvert få en slankere organisasjon.

26. februar 2019

I styret for Løiten Almenning

Tore Sætren
Styreleder

Hilde K. Mellum
Nestleder

Jo Inge Gylstrøm
Styremedlem

Ingeborg Storbæk
Styremedlem

Rolf Erik Thorkildsen
Styremedlem

Terje Nilssen
Styremedlem

Endre Jørgensen
Allmenningsbestyrer

RESULTATREGNSKAP

Alle beløp i hele 1 000 kroner

DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2018	2017
Salgsinntekter tømmer		19 793	19 502
Andre inntekter	8, 14	53 081	38 482
SUM DRIFTSINNTEKTER		72 873	57 984
Varekostnad		19 669	3 556
Lønnskostnad	3	12 818	12 678
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	5	1 865	1 854
Annen driftskostnad	3, 4, 8	26 413	24 587
SUM DRIFTSKOSTNADER		60 765	42 674
Driftsresultat		12 108	15 310
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Inntekt på investering i datterselskap	2	26 340	0
Annen renteinntekt		1 026	734
Annen finansinntekt		24	0
Nedskrivning av finansielle eiendeler	2	1 325	2 802
Annen rentekostnad		88	76
RESULTAT AV FINANSPOSTER		25 978	-2 145
Ordinært resultat før skattekostnad		38 086	13 165
Skattekostnad på ordinært resultat	10	621	410
Ordinært resultat		37 465	12 756
ÅRSRESULTAT	9	37 465	12 756
OVERFØRINGER			
Bruksrettytelser		5 527	5 517
Overført til eiendomsfond	9	802	151
Overført til skogkulturfond	9	18	17
Avsatt til annen egenkapital	9	31 118	7 070
SUM OVERFØRINGER		37 465	12 756

BALANSE

Alle beløp i hele 1 000 kroner

EIENDELER	Note	2018	2017
ANLEGGSMIDLER			
Immaterielle eiendeler			
Driftsplaner	5	284	340
Sum immaterielle eiendeler		284	340
Varige driftsmidler			
Fast eiendom	5	9 701	10 029
Maskiner og inventar	5	3 034	2 444
Sum varige driftsmidler	5	12 735	12 473
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datter- og tilknyttet selskap	2	42 185	16 912
Lån til foretak i samme konsern	7, 13	16 994	16 860
Investeringer i aksjer og andeler	6	597	597
Andre langsiktige fordringer	7	11 404	11 306
Sum finansielle anleggsmidler		71 179	45 674
Sum anleggsmidler		84 197	58 488
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning	11	3 373	561
Fordringer			
Kundefordringer	13	21 746	4 421
Andre kortsiktige fordringer		880	776
Sum fordringer	13	22 626	5 196
Investeringer			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	25 629	32 127
Sum omløpsmidler		51 627	37 885
SUM EIENDELER		135 825	96 373

REGNSKAP 2018

BALANSE

Alle beløp i hele 1 000 kroner

EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2018	2017
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital	9	110 078	78 959
Skogfond	9	1 778	1 759
Eiendomsfond	9	8 674	7 872
Sum opptjent egenkapital		120 529	88 591
Sum egenkapital	9	120 529	88 591
GJELD			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	3	402	164
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		7 320	4 581
Betalbar skatt	10	620	405
Skyldig offentlige avgifter	12	728	1 220
Annen kortsiktig gjeld		6 226	1 413
Sum kortsiktig gjeld		14 893	7 619
Sum gjeld		15 295	7 782
SUM EGENKAPITAL OG GJELD		135 825	96 373

Løten, 26. februar 2019

Styret i Løiten Almenning

Tore Sættren
Styreleder

Hilde K. Mellum
Nestleder

Terje Nilssen
Styremedlem

Rolf Erik Thorkildsen
Styremedlem

Jo Inge Gylstrøm
Styremedlem

Ingeborg Storbæk
Styremedlem

Endre Jørgensen
Allmenningsbestyrer

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Alle beløp i hele 1 000 kroner

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2018	2017
Ordinært resultat før skattekostnad	38 086	13 166
Årets betalte skatt	-406	-393
Avskrivninger	1 865	1 854
Gevinst ved avgang fast eiendom	-662	0
Gevinst ved avgang driftsmidler / fast eiendom	-250	-53
Endring i lager	-2 812	1 963
Endring kundefordringer	-17 324	-621
Endringer i leverandørgjeld	2 739	-1 492
Resultat fra tilknyttet selskap	-25 015	2 802
Endring i andre tidsavgrensningsposter	4 454	1 097
Netto likv.endring fra virksomheten	674	18 323
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-2 936	-2 529
Investering i aksjer	-258	0
Innbetaling fra salg av anleggsmidler	1 780	1 445
Endring langsiktige fordringer	-231	-3 179
Netto likv.endring fra investeringer	-1 645	-4 263
Utbetalte bruksrettigheter	-5 527	-5 517
Netto endring i likvider gjennom året	-6 498	8 543
Kontant, post og bank 1/1	32 127	23 584
Kontant, post og bank 31/12	25 629	32 127
Årets endring	-6 498	8 543

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og NRS 8 - God regnskapsskikk for små foretak.

Driftsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres etter hvert som de leveres.

Skatt

Allmenning er i utgangspunktet ikke et eget skattesubjekt. Inntekter i allmenningen skal derfor som hovedregel beskattes på bruksberettigedes hånd ved at mottatt bruksrettsytelser er skattepliktige. Etter skatteloven § 2-2 første ledd bokstav h skal imidlertid allmenningskassen lignes som eget skattesubjekt. Med allmenningskasse forstås de midler som er oppspart i virksomheten ved allmenningens drift og som er plassert i bank eller annen virksomhet (sidevirksomheter) utenom allmenningskassen. Denne virksomheten beskattes med 23 % av inntekt og 0,15 % på skattelig formue.

Klassifisering og vurdering av anleggsmidler

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Avskrivningsperioden for fast eiendom anskaffet etter 2009 er dekomponert i en del som gjelder råbygget og en del som gjelder faste tekniske installasjoner. Varige driftsmidler nedskrives til gjenvinnbart beløp ved verdifall som forventes ikke å være forbigående. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdi av fremtidige kontantstrømmer knyttet til eiendelen.

Nedskrivningen reverseres når grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er til stede.

Klassifisering og vurdering av omløpsmidler

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter normalt poster som forfaller til betaling innen ett år etter balanse-dagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Aksjer i datterselskap

Datterselskap vurderes etter egenkapitalmetoden i selskapsregnskapet.

Utbytte, konsernbidrag og andre utdelinger fra datterselskap er inntektsført samme år som det er avsatt i givers regnskap. Overstiger utbytte / konsernbidraget andelen av opptjent resultat etter anskaffelsestidspunktet, representerer den overskytende del tilbakebetaling av investert kapital, og utdelingene er fratrasket investeringens verdi i balansen til morselskapet.

Varer

Tømmerlager er vurdert til påløpne driftskostnader. Andre lager er vurdert til det laveste av anskaffelseskost og netto salgsverdi.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene.

Pensjonsforpliktelser

Allmenningens pensjonsforpliktelser overfor nåværende ansatte er dekket ved en kollektiv pensjonsordning. Årets innbetalte pensjonspremie og innbetaling til pensjonspremfond er kostnadsført i resultatregnskapet.

Note 1 – Eierforhold

Allmenningen hadde pr. 31.12.18 – 579 bruksberettigede.

Note 2 – Datterselskap, tilknyttet selskap m.v

Løiten Almenning har følgende investeringer i datterselskap og tilknyttet selskap som er regnskapsført etter egenkapitalmetoden:

	Forretningskontor	Eierandel/ stemmeandel	Anskaffelseskost
Hedalm Holding AS	Hamar	43,48%	28 408
Budor AS	Løten	100%	14 925
Kildetunet AS	Løten	50%	258
Hedalm Holding AS eier følgende datterselskap:			
Hedalm Eiendom AS		100%	
	Sum	Hedalm Holding AS	Budor AS
Balanseført verdi 01.01.2018	16 912	10 724	6 188
Resultatandel 2018	25 015	-1 325	26 340
Balanseført verdi 31.12.2018	41 927	9 399	32 528

Hovedtall fra regnskapene for 2018

(tall i hele tusen)

Resultatregnskap

Sum driftsinntekter	0	15 861
Driftsresultat	-262	6 650
Resultat før skatt	-2 699	23 303
Årsresultat	-3 048	26 340

Balanse

Anleggsmidler	41 827	30 132
Omløpsmidler	7 674	32 593
Sum eiendeler	49 501	62 725
Egenkapital	21 617	32 528
Lån fra aksjonærer	25 771	16 994
Annen langsiktig gjeld	0	0
Kortsiktig gjeld	2 113	13 203
Sum egenkapital og gjeld	49 501	62 725

NOTER TIL REGNSKAPET 2018 (tall i hele tusen)

Note 3 – Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2018	2017
Lønninger	10 115	9 947
Arbeidsgiveravgift	1 509	1 490
Pensjonskostnader	889	1 145
Andre ytelser	305	95
Sum	12 818	12 678

Selskapet har i 2018 sysselsatt 17,5 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov og dekker innskuddspensjon for 14 ansatte.

I tillegg er allmenningen tilknyttet AFP-ordningen.

Årets innbetalte kompensasjon overfor ansatte for overgang fra ytelsesbasert til innskuddsbasert pensjonsordning er balanseført med kr 402

	2018	2017
Årets premie til kollektiv pensjonsordning	547	470
Herav dekket av premiefond	-8	-370
Inntrukket fra medlemmer	171	141
Kostnadsført premie til kollektiv pensjonsordning	709	241
Saldo på premiefond pr. 31.12	31	39

Ytelser til ledende personer

	Allmenningsbestyrer	Styret
Lønn	440	462
Pensjonskostnader	18	0
Annen godtgjørelse	10	0
Sum	468	462

Allmenningsbestyrer er 50% ansatt i Løiten Almenning og 50% i datterselskapet Budor AS.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2018 utgjør kr 66.

I tillegg kommer honorar for utarbeidelse av årsregnskap og ligningspapirer kr 26 og andre tjenester med kr 36.

Note 4 – Andre driftskostnader

I andre driftskostnader inngår:	2018	2017
Skogkultur	1 677	1 992
Hogst og fremkjøring tømmer	5 204	4 940
Veger	8 200	7 206
Jakt, fiske og utmark	74	161
Drift hyttefelt	1 498	999
Teknisk utstyr drift og vedlikehold	1 993	1 733
Bygningsvedlikehold	1 941	3 036
Forsikringer	365	373
Kontorutgifter	1 320	1 042
Markedsføring	1 266	521
Strøm, olje og komm.avg.	1 287	1 151
Andre kostnader	1 587	1 433
Sum	26 413	24 587

Note 5 – Anleggsmidler

	Bygninger og tomter	Driftsplan	Maskiner og inventar	Sum
Anskaffelseskost pr. 01.01.18	10 029	340	2 523	12 893
+ Tilgang kjøpte anleggsmidler	925		2 011	2 936
- Avgang i året			1 011	1 011
= Anskaffelseskost 31.12.18	10 954	340	3 523	14 817
Akkumulerte avskrivninger 31.12.18	1 254	57	489	1 799
= Bokført verdi 31.12.18	9 701	284	3 034	13 018
Årets ordinære avskrivninger	1 254	57	554	1 865
Økonomisk levetid	20 år	7 år	3-8 år	

Note 6 – Aksjer og andeler i andre foretak m.v.

Anleggsmidler

	Eierandel	Balanseførtverdi
Utstillingsplassen Eiendom AS	164 aksjer	45
Aktieselskapet Klevfos Cellulose og Papirfabrikk	600 aksjer	1
Andel i Hamarregionen Reiseliv SA		2
Andel i Mjøsen Skog AS		549
Sum		597

Note 7 – Fordringer

Fordringer med forfall senere enn ett år

	2018	2017
Hedalm Holding AS	11 404	11 206
Budor AS	16 994	16 860
Sum	28 398	28 066

Lån til Hedalm Holding AS er renteberegnet med 1,77%

Lån til Budor AS er ikke renteberegnet for 2018.

Note 8 – Skogavgiftskonto

	2018	2017
Statsbidrag skogkultur/veger	1 430	951
Renter kulturfond	18	95
Sum tilførsel	1 448	1 046
Grøfting og sporsletting	235	245
Planting	601	1 046
Gjødsling	667	530
Ungskogpleie	585	615
Markberedning	312	172
Skogsbilveier	5 974	6 897
Sum forbruk	8 374	9 505
Årets tilførsel	1 448	1 046
Årets forbruk	8 374	9 505
Årets endring belastet drift	-6 926	-8 459

NOTER TIL REGNSKAPET 2018 (tall i hele tusen)

Note 9 – Egenkapital

	31.12.2017	Årets endring	31.12.2018
Skogkulturfond	1 759	18	1 778
Eiendomsfond	7 872	802	8 674
Sum bunden egenkapital	9 631	820	10 451
Annen egenkapital	78 959	31 118	110 078
Sum egenkapital	88 591	31 939	120 529

Note 10 – Skatt

Årets skattekostnad fremkommer slik:	2018	2017
Skatt på inntekt	477	293
Skatt på formue	143	111
Sum beregnet betalbar skatt	620	404
Endring i utsatt skatt		
For lite/mye avsatt tidligere år	1	5
Årets totale skattekostnad	621	409
Grunnlag for beregning av utsatt skattefordel	-6 485	-30 977
Beregnet utsatt skattefordel 22%/23%	-1 427	-7 125

Alle midlertidige forskjeller kan utlignes, og dette er gjennomført i beregningen av utsatt skattefordel. Det er også tatt hensyn til allmenningens skatteforhold. I henhold til gjeldende valgadgang for små virksomheter, er utsatt skattefordel ikke oppført i balansen.

Note 11 – Beholdninger

	2018	2017
Opparbeidede hyttetomter/næringsområder	3 373	396
Grus	0	166
Sum	3 373	561

Note 12 – Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkskonto (bundne midler) er på kr 500.

Note 13 – Mellomværende med selskap i samme konsern

Fordringer	2018	2017
Lån til foretak i samme konsern	16 994	16 860
Kundefordringer konsern	13 101	1 038
Sum	30 095	17 898

Gjeld

Sum	0	0
------------	----------	----------

Transaksjoner med nærstående

Kjøp fra datterselskap	0	70
Salg til datterselskap	13 678	116
Interngevinst salg datterselskap	772	0

Note 14 – Andre inntekter

	2018	2017
Alpinanlegg	4 368	4 367
Vegavgifter	4 625	5 059
Festeavgift	5 015	4 592
Innfestingsavgifter	18 514	10 742
Serviceavgift og kabel-tv	1 670	1 307
Booking og caravan Budor	2 403	3 263
Leieinntekter	1 473	1 502
Jakt	1 070	1 049
Grus (tonnavgift)	1 995	209
Kontortjenester	1 261	428
Erstatninger og tilskudd	5 442	952
Salg annet	4 274	2 598
Salg av driftsmidler og eiendommer	969	2 415
Sum	53 081	38 482

Uavhengig revisors beretning

Til årsmøte i Løiten Almenning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Løiten Almenning' årsregnskap.

Årsregnskapet består av:

- Balanse per 31. desember 2018
- Resultatregnskap for 2018
- Kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per 31. desember 2018
- Noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening:

Er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av allmenningens finansielle stilling per 31. desember 2018, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av allmenningen slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Styret og bestyrers ansvar for årsregnskapet

Styret og bestyrer (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til allmenningens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver og plikter vises det til:
<https://revisorforeningen.no/revisjonsberetninger>

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av allmenningens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

BDO AS

Tom Erik Lehne
statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Bruksrettytelser gjeldende fra 01.01.2019

Grunnlaget for bruksrettytelser er bestemmelsene i Lov om bygdeallmenninger av 19. juni 1992, og bruksregler for Løiten Almenning fra 2016. Ut fra dette regelverket har styret utarbeidet de praktiske retningslinjene for vurdering og håndtering av de enkelte saker i 2019.

Alle ytelser gis med utgangspunkt i det enkelte bruks jordbruksmessige behov. Bruksrettytelser til nybygg baserer seg på jordbruk som næring. Det er viktig for allmenningens vurdering at jorda på eiendommen holdes i hevd. Ved beitebruk skal jorda kultiveres årlig, for eksempel ved beitepussing og gjødsling. På eiendommer der jorda ikke brukes i egen regi begrenses bruksrettytelsen.

Det er den bruksberettigedes eget ansvar å sette seg inn i gjeldende regler og retningslinjer for utøvelse av bruksrett. Alle ytelser gitt på feil grunnlag skal tilbakebetales i sin helhet. Misbruk medfører inndragning av bruksretten i inntil fem år.

- Ved **nybygg, tilbygg og ombygging** skal det søkes allmenningsstyret før det settes i gang. Det samme gjelder vedlikehold der **bruksrettytelsen vil overstige kr 50 000,-** pr. prosjekt/formål. Overholdes ikke søknadsplikten ilegges et forholdsmessig gebyr på kr 5 000,- til kr 10 000,-. Når en søknad er innvilget må prosjektet startes innen 2 år (regnet fra dato for styrebehandling). Etter denne tid må det søkes på nytt.
- Ved søknad til styret skal standard søknadsmal benyttes. Denne finnes på www.loitenalmenning.no (under bruksrett). Vi foretrekker at søknaden inkludert evt. vedlegg oversendes i wordformat pr. e-post.
- Som grunnlag for utbetaling av ytelser skal den bruksberettigede sende inn en oversiktlig oppstilling vedlagt **kopi av bilag** på det som er berettiget til bruksrettytelser. Standard søknadskjema for refusjon av bruksrettytelser finnes på www.loitenalmenning.no. Det skal benyttes ett skjema pr. formål/prosjekt. **Bilag eldre enn tre år godkjennes ikke. Innsendte bilag returneres ikke.** Det er regelverket på utbetalingstidspunktet som danner grunnlag for beregnet utbetaling. **Vi foretrekker å få tilsendt søknadskjema om refusjon av bruksrettytelser med scannede bilag på e-post.**
- Allmenningen behandler søknad om utbetaling seks ganger pr. år. Innleveringsfristen for anmodning om utbetaling er 31. desember, 1. april, 1. juni, 1. august, 1. oktober og 1. desember.
- Maksimal bruksrettytelser som kan utbetales pr. prosjekt er kr 1 600 000.
- Det kan foretas delutbetaling på 75 % ved nybygg når bygget er tett (tak, dører og vinduer).
- Ved søknad om ytelser til våningshus skal det klart framgå hva som er hovedbygning og hva som er kårbolig.
- Ved tiltak på seterbebyggelse skal alle saker forelegges styret, gjelder også riving.
- Før riving eller fjerning av hus foretas, eller bruksendring, skal det søkes til styret for vurdering av eventuell refusjon av tidligere gitte ytelser og tilskudd.
- Ved gjerdehold mot allmenningen kan det søkes styret om ekstra tilskudd.
- Ved kjøp av brukt utstyr kan det gis 50 % av gjeldende sats for bruksrettytelsen.
- Løiten Almenning forbeholder seg retten til å avregne utbetaling av bruksrettytelser mot eventuelle utestående fordringer. Dette inkluderer også eventuelt skyldig beløp for bark og flis levert av Moelven Løten.

1. Nybygg/tilbygg driftsbygning

Søknad vedlagt målsatte tegninger og oversiktskart, sendes allmenningskontoret før prosjektet settes i gang. På bruk der det ikke drives jordbruksdrift i egen regi, gis det som hovedregel ikke bruksrettigheter utover 55 m². Det forutsettes ved slike tilfeller at eldre garasje/driftsbygning rives. Ved nybygg garasje gis det etter satsen for uisolert bygg kr 130,- pr. m².

Bruksrettigheter gis etter en sats pr. meter innvendig vegg høyde yttervegg opptil maks 4 meter.

Eks: Uisolert bygg med 3 m tak høyde gir 3 m x 130 = 390 kr pr. m² i ytelse. Det skal gis beskjed når prosjektet er ferdig – LA foretar befaring/stikkprøver og bruksrettigheter utbetales. For fyrhus gis det bruksrettigheter som for isolert bygg.

Bruksrettelse: Sats kr. pr. meter innvendig vegg høyde yttervegg	Sats kr
Uisolert bygg:	130,-
Isolert bygg: - Stålbygg - Betongbygg - Trebygg	150,- 190,- 250,-
Heltre bygg: - Kaldt fjøs - Lett isolert (fra 6 til 15 cm heltre i vegg og tak) - Full isolert (fra 15 cm heltre i vegg og tak)	130,- 200,- 250,-
Siloseksjoner i metall og glassfiber for kraftførsilo eller korntørke (Nybygg av tradisjonell tørke og plantørke gis bruksrettelse som vedlikehold)	kr 300,- pr m ³
Siloseksjoner i Helly Hansenduk	kr 100,- pr. m ³
Overbygg på gjødselkummer	kr 30,- pr. m ³

2. Vedlikehold driftsbygninger:

Varegruppe	Sats
<u>Trelast:</u> - Konstruksjonsvirke - Utvendig kledning ubehandlet - Innvendig panel ubehandlet - Listverk og utføringer i furu og gran ubehandlet	75 %
- Impregnert trelast - Stolper, søyler, laftetømmer - Konstruksjoner, takstoler, limtre og hobbyplater - Listverk og utføringer i furu og gran behandlet - Utvendig kledning behandlet - Innvendig panel behandlet	60 %
Isolasjon	40 %
<u>Armert betong</u> inne og ute: - Kummer for husdyrgjødsel - Platting for husdyrgjødsel - Utvendige fôrplasser - Nye gulv inne og ute - Murte og støpte vegger over grunnmursplan	kr 75,- pr m ³ kr 100,- pr m ² kr 100,- pr m ² kr 150,- pr m ² kr 100,- pr m ²
Taktekking (takstein, takplater, shingel, torvtak, m.m.) pr m ² ferdig tak, begrenset oppad til 75 % av kostnad	Inntil kr 100,- pr m ²
Stål konstruksjoner	30 %
Innvendige plater og korntørkeplater	30 %
Porter, portseksjoner og dører	kr 350,- pr m ²

3. Nybygg/tilbygg boliger til maks 150 m² BRA totalt:

Søknad vedlagt målsatte tegninger og oversiktskart over eiendommen sendes allmenningskontoret før prosjektet settes i gang. På eldre eksisterende hovedhus som overskrider arealgrensen på 150 m² BRA, tillates det mindre påbygg for praktisk å ordne inngang, vaskerom, bad og WC. Det gis ytelse på inntil 25 m² BRA.

	Sats
<u>Oppføring av ny bolig (hovedbygning):</u> Bruksrettigheter pr m ² areal inntil 150 m ² BRA (bruksareal) eller annet som skal være beskrevet i styrevedtaket. Melding gis når prosjektet er ferdig – LA foretar befaring/stikkprøver og bruksrettigheter utbetales	m ² kr 500,-

4. Vedlikehold boliger:

Varegruppe	Sats
Trelast:	%
- Konstruksjonsvirke - Utvendig kledning ubehandlet - Innvendig panel ubehandlet - Gulvbord i heltre, gran og furu. - Listverk og utforinger i furu og gran ubehandlet	75 %
- Impregnert trelast - Stolper, søyler, laftetømmer - Konstruksjoner, takstoler, limtre og hobbyplater - Listverk og utforinger i furu og gran behandlet - Utvendig kledning behandlet - Innvendig panel behandlet - Gulvsbord behandlet	60 %
Isolasjon	40 %
Taktekking (takstein, takplater, shingel, torvtak m. m) pr m ² ferdig tak	kr 100,- pr m ²

5. Andre produkter:

Produkt:	Sats
Flis til strø	65 %
Pukk til grøfting	30 %
Drensrør og skjøtemuffer til og med 40 cm og synkekum i drengrofter for dyrket mark. Over 40 cm etter søknad. Flis til grøfting. Det må sendes inn grøftekart sammen med søknadskjemaet om bruksrettytelser	75 %
Trykkrør for vanning (nedgravde) maksimal diameter 160 mm	50 %
Gjerdemateriell i treverk, vanlig netting og galvanisert tråd til bruk mot utmark og inngjerding av dyr på beite. Permanente og samlegjerder inntil 1 meters høyde. Ytelser til gjerde over 1 meter høyde kan gis etter søknad. Stålgrinder til samlekeve. Ved gjerdehold mot allmenningen kan det søkes som ekstra tilskudd.	60 %
Potetkasser og grønnsakkasser i trematerialer	30 %
Leieskjæring av eget virke til vedlikehold og gjerdehold	75 %